

ALMANYA ÜLKE RAPORU

Ar-Ge ve Uluslararası İlişkiler, 2019

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	5
1. GENEL BİLGİLER	5
1.1 COĞRAFI KONUM.....	5
1.2 SİYASİ VE İDARİ YAPI	5
1.3 NÜFUS VE İŞGÜCÜ YAPISI.....	6
1.4 DOĞAL KAYNAKLAR VE ÇEVRE	6
2. GENEL EKONOMİK DURUM	6
2.1 EKONOMİK YAPI	6
2.2 EKONOMİK PERFORMANS	7
2.3 SEKTÖRLER	7
2.3.1 TARIM VE HAYVANCILIK	7
2.3.2 SANAYİ	8
2.3.3 MADENCİLİK	8
2.3.4 İNŞAAT	8
2.3.5 TURİZM	8
2.3.6 ULAŞTIRMA VE TELEKOMÜNİKASYON	9
2.3.7 ENERJİ.....	9
2.3.8 BANKACILIK	9
3. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR	10
3.1. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLARIN GÖRÜNÜMÜ	10
3.2 ÜLKEDE İŞ KURMA MEVZUATI	10
3.3 ÜLKEDE İŞ KURMA AŞAMALARI	10
4. DIŞ TİCARET	11
4.1 GENEL GÖRÜNÜM.....	11
4.2 İHRACAT.....	11
4.3 İTHALAT	13
5. TÜRKİYE İLE TİCARET	14
5.1 TÜRKİYE'DEN İHRACAT	15
5.2 TÜRKİYE'NİN İTHALATI	16
5.3 TÜRKİYE-ALMANYA YATIRIM İLİŞKİLERİ.....	16
5.4 İKİ ÜLKE ARASINDAKİ ANLAŞMA VE PROTOKOLLER.....	17
6. TARİFELER VE VERGİLER	17

6.1 GENEL OLARAK GÜMRÜK VERGİLERİ	17
6.2 KDV VE DİĞER VERGİLER	17
6.3 ÜRÜN STANDARTLARI İLE İLGİLİ UYGULAMALAR	17
7. İŞ İNSANLARININ PAZARDA DİKKAT ETMESİ GEREKEN HUSUSLAR.....	18
7.1 İŞ KÜLTÜRÜ.....	18
7.2 PASAPORT VE VİZE İŞLEMLERİ	18
7.3 RESMİ TATİLLER VE ÇALIŞMA SAATLERİ	18
8. FAYDALI ADRESLER.....	19

Resmi Adı:	Almanya Federal Cumhuriyeti
Yönetim Biçimi:	Federal Parlamenter Cumhuriyet
Cumhurbaşkanı:	Frank-Walter Steinmeier
Başbakan:	Angela Merkel
Başkent:	Berlin
Nüfus, 2019:	82,444,473
Yüz Ölçümü (Km²):	356.970
Dil:	Almanca
Din:	Protestan/ Katolik Hristiyanlık
Para Birimi:	Euro
Gsyih(2019):	3.963.880\$
Kbgsyih(2019):	47,786\$
Büyüme Oranı (%) -2019:	0,8
Saat Farkı:	+ 1 GMT (-1 Türkiye)
Telefon Kodu:	+49
Başlıca şehirler:	Berlin (Başkent), Hamburg Münih, Köln, Frankfurt/Main, Stuttgart
Etnik Yapı:	%77,5 Alman, %22,5 göçmen kökenli (Göçmen kökenliler arasında: %15,1 Türkiye; %10,1 Polonya; %6,6 Rusya Federasyonu)
Dini gruplar:	%36 Mezhepsiz, %28,9 Katolik, %27,1 Protestan, % 4,4 Müslüman, %1,9 Ortodoks, % 0,1 Yahudi, % 1,6 diğerleri
Önemli siyasi partiler:	Hristiyan Demokrat Parti (CDU), Sosyal Demokrat Parti (SPD), Hristiyan Sosyal Parti (CSU), Sol Parti (Die Linke), Birlik 90/Yeşiller (Bündnis 90/Die Grünen), Liberal Parti (FDP), Almanya için Alternatif (AfD)
Üyesi olduğu Uluslararası Kuruluşlar:	Avrupa Birliği, Avrupa Konseyi, AGİT, NATO, Birleşmiş Milletler, IMF, Dünya Bankası, OECD, DTÖ, G 7 / G 20

GİRİŞ

Avrupa'nın en büyük ülkelerinden biri olan Almanya, 357 bin km²'lik yüzölçümü ve 83 milyona yaklaşan nüfusa sahip olup, nüfus bakımından Avrupa Ülkeleri arasında Rusya Federasyonu'ndan sonra ikinci sırada, AB Ülkeleri arasında ise ilk sıradadır. 16 eyaletten oluşan federal bir cumhuriyettir. Ülke, AB içindeki liderlik konumu, güçlü ekonomik, sınai, ticari ve teknolojik yapısıyla Dünya ekonomisi ve siyasetinde kilit aktörlerden biridir.

Almanya, 2017 yılında 34,7 milyar Dolar ile doğrudan yabancı yatırım çeken ülkeler arasında 13. sırada olup, 2017 yılında 931,3 milyar Dolarlık toplam yabancı sermaye stoğu ile dünyada 9. sırada yer almaktadır. (UNCTAD)

Dünya Bankası 2018 verilerine göre Almanya, iş yapma kolaylığı açısından dünyada 190 ülke arasında 24. sırada yer almaktadır. Küresel rekabetçilik açısından da dünyadaki 140 ülke arasında 3. sırada bulunmaktadır. (World Economic Forum-2018)

Almanya; kapalı Avrupa ekonomisi ve politik birleşmenin savunucusudur. Ticari kararlarında ise Avrupa Birliği üyelerinin ve AB tek pazar yasalarının kararları doğrultusunda hareket etmektedir. Almanya, Avrupa'nın genel para birimi olan avroyu kullanmaktadır ve Almanya'nın para politikası ile ilgili kararları, diğer Avro Bölgesinde bulunan ülkeler gibi Frankfurt'taki Avrupa Merkez Bankası tarafından verilmektedir. 1990 yılındaki yeniden birleşmeden sonra, yaşam standardı ve yıllık gelirler eski Batı Almanya eyaletlerinde yüksekti ve bütün Almanya'da bu standartların korunması sağlanılmaya çalışıldı. Eski Doğu Almanya ekonomisinin modernizasyonu ve batı eyaletlerin standartlarına entegre olması 2019 yılına kadar uzun dönemli olacak şekilde programlanmıştır ve yıllık batıdan doğuya doğru yaklaşık 80 milyar dolar transfer olmaktadır.

1. GENEL BİLGİLER

1.1 Coğrafi Konum

Almanya, coğrafi olarak Avrupa'nın tam ortasına bulunup, Orta Avrupa'da, Kuzey Denizi ile Alp Dağları arasında yer almaktadır. 9 komşu ülkesi ile (Avusturya, Çek Cumhuriyeti, Hollanda, Fransa, Polonya, İsviçre, Belçika, Lüksemburg ile Danimarka) ülke sınırı vardır.

Almanya, doğu ile batı ve İskandinav ile Akdeniz havzası arasındaki köprü konumu ile, Avrupa Birliği ve NATO üyelikleri ile orta ve doğu Avrupa ülkeleri arasında da etkin bir rol üstlenmiştir. Kuzeyden Güneye hava hattı uzunluğu 876 km'dir. Batıdan Doğuya uzunluğu ise 640 km'dir.

1.2 Siyasi ve İdari Yapı

Almanya, 16 eyaletten (Baden-Württemberg, Bavyera, Berlin, Brandenburg, Bremen, Hamburg, Hessen, Mecklenburg-Ön Pomeranya, Aşağı Saksonya, Kuzey RenVestfalya, Rheinland-Pfalz, Saarland, Saksonya, Saksonya-Anhalt, Schleswig-Holstein, Thüringen) oluşan federatif bir ülkedir.

Federal Meclis iki ayrı meclisten oluşmaktadır. Bundestag (Federal Meclis) dört yıl için seçim bölgelerinin nüfusuna göre genel seçimlerle seçilir. Bundesrat ise senato mahiyetindedir ve nüfus sayısına bakılmaksızın her eyaletin iki temsilcisinden oluşur. Yasama yetkisi Federal Meclis'e aittir. Ancak Anayasanın Federal Meclis'e bıraktığı alanın dışında Eyalet Meclisleri de yasama yetkisine

sahiptirler. Eyaletler, Federal Meclis'in yasama yetkisine giren bir alanda Federal Meclis bu yetkisini kullanmıyorsa yasal düzenleme yapabilirler.

Federal Cumhurbaşkanı beş yıllığına Federal Meclis Genel Kurulu tarafından 40 yaşını doldurmuş ve milletvekili seçilme hakkına sahip Almanlar arasından seçilir. Cumhurbaşkanı bir defa daha seçilebilirler. Cumhurbaşkanı ülkeyi temsil eder, yasa ile başka türlü düzenlenmedikçe federal yargıç ve memurları atar. Cumhurbaşkanı'nın özel af ve anayasaya aykırı oldukları iddiasıyla yasaların iptali için anayasa mahkemesine başvurma hakkı mevcuttur.

Yürütme yetkisi Federal Hükümete aittir. Hükümet Başkanı, Cumhurbaşkanı'nın önerisi üzerine Federal Meclis tarafından seçilir. Hükümet üyeleri ise, Başbakanın önerisi üzerine Cumhurbaşkanı tarafından atanır veya azledilirler. (Ticaret Bakanlığı, 2019)

1.3 Nüfus ve İşgücü Yapısı

Nüfusunun %49'u erkek ve %51'i kadın olan Almanya'da ortalama yaşam süresi erkekler için 76, kadınlar içinse 82'dir. 2019 yılı verilerine göre 83 milyona yaklaşan nüfusun 18,6 milyonunu göçmen kökenli vatandaşlar ve yabancılardan oluşturmaktadır.

Nüfusunun %8,8'i yabancılardan (Türk, İtalyan, Polonyalı, Yunan, Hırvat, Avusturyalı ve Bosna-Hersek'li) oluşturmaktadır. Yabancı nüfusun %40'ını diğer AB ülkeleri vatandaşları oluşturmaktadır.

2018 Dünya Bankası verilerine göre ülkedeki işsiz sayısının toplam işgücüne oranı, 2018 yılında %3,7 olup, dünyada işsizliğin yüksek olduğu ülkeler arasında 142. sıradadır.

1.4 Doğal Kaynaklar ve Çevre

Yaklaşık 17 milyon hektar tarımsal arazisi ve 11 milyon hektar orman arazisi ile geniş çayır ve ormanlar ile verimli ovalara sahiptir. Tarımsal arazilerin 12,1 milyon hektarlık bölümünü ekilebilir araziler ve sürekli bitkiler 4,7 milyon hektarlık bölümünü de sürekli çayır ve otlaklar oluşturmaktadır. Tarım, ormancılık ve balıkçılık, GSYİH'nin %1'ini oluşturmasına rağmen, sektör ülkenin sosyal dokusu bakımından önemlidir. Almanya'nın gıda bakımından kendine yeterlilik oranı %70'ler düzeyindedir.

Yurtiçi tüketiminin dörtte birini karşılayabilecek düzeyde doğalgaz kaynaklarına, geniş taş kömürü, linyit kömürü ve tuz kaynaklarına sahip olan Almanya'nın petrol ve maden cevheri bakımından kaynakları sınırlıdır ve bu konuda dışa bağımlıdır. Ekonomik olarak çıkarılabilir linyit rezervlerin 40,5 milyar ton, taş kömürü rezervlerinin ise 2,5 milyar ton olduğu tahmin edilmektedir; ancak bu rezervlerin işletilmesinin ekonomik olmadığı düşünülmektedir.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

2.1 Ekonomik Yapı

Yüksek alım gücüyle ülkemiz ihracat ve ithalatında en büyük partner olma özelliği taşıyan Almanya Federal Cumhuriyeti, dünyanın ABD ve Japonya'dan sonra gelen en gelişmiş sanayi ülkesidir. Almanya, 2018 yılı itibarıyla 194 ülke arasında dünyanın 4. büyük ekonomisine sahiptir. (ABD 20,5 trilyon Dolar ile 1., Türkiye 766,4 milyar Dolar ile 19., IMF-Nisan 2019) Cari fiyatlara göre Almanya, 2018 yılında 48.264 Dolarlık kişi başına düşen milli gelir ile dünyada 18. sırada yer almaktadır. IMF

2019 verilerine göre, 2018 yılında %1,9 olan tüketici fiyatlarındaki yıllık ortalama enflasyon oranının 2019 yılında %1,3 olacağı tahmin edilmektedir.

IMF Nisan 2019 verilerine dayanarak cari fiyatlara göre Almanya, 2018 yılında 48.264 Dolarlık kişi başına düşen milli gelir ile dünyada 18. sırada yer almaktadır.

2018 Dünya Bankası verilerine göre Alman ekonomisinin kalbini imalat sanayi (mavi yakalılar) ve ilgili hizmet sektörleri oluşturmakta olup, 2017 yılı verilerine göre ülkenin GSYİH'sı içinde tarım sektörünün payı %0,6, sanayinin payı %27,6 ve hizmetler sektörünün payı %61,9'dur.

Temel Ekonomik Göstergeler

	2017a	2018a	2019b	2020b	2021b	2022b	2023b	2024b
GSYİH (Cari Fiyatlar, milyar \$)	3.700,6	4.000,4	3.963,9	4.157,1	4.335,2	4.527,2	4.713,9	4.912,3
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar, %)	2,5	1,5	0,8	1,4	1,5	1,4	1,3	1,2
Kişi Başına Düşen GSYİH (Cari Fiyatlar, \$)	44.771	48.264	47.786	50.110	52.289	54.645	56.948	59.405
Toplam Yatırımlar (GSYİH'ya oranı, %)	20,1	21,2	21,1	21,5	21,9	22,2	22,4	22,5
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ortalama, %)	1,71	1,93	1,34	1,67	1,94	2,2	2,23	2,23
İşgücü (Milyon)	41,5	41,8	41,9	42,0	-	-	-	-
İşsizlik Oranı (%)	3,8	3,4	3,4	3,3	3,3	3,2	3,2	3,2
Cari İşlemler Dengesi (milyar \$)	294,96	294,30	279,59	282,00	280,96	288,70	295,81	305,67
Cari İşlemler Dengesi (GSYİH'ya oranı, %)	8,0	7,4	7,1	6,8	6,5	6,4	6,3	6,2

Kaynak: IMF

Ticaret Bakanlığı, 20.08.2019

2.2 Ekonomik Performans

Düşüşünün nedeni özel tüketimdeki düşüş olarak gösterilen Alman ekonomisi, 2009 yılında son 60 yılın en büyük gerilemesini yaşayarak yıllık bazda % 5 oranında küçülmüştür. Avroya geçilmesiyle beraber tüketim harcamalarının kısılması, ücret artışlarının yavaşlaması ve istihdamdaki olumsuz gelişmelerden kaynaklandığı ifade edilmektedir.

2009 yılında ihracatın %14,3 azalması 1950'den bu yana yıllık bazda yaşanan en büyük düşüş olmuş, bu gerileme 2003'ten bu yana dünya ihracatında ilk sırada yer alan Almanya'yı 2009 yılında Çin'in ardından ikinci sıraya düşürmüştür.

2011 yılında % 3,7 büyüme oranına sahip Alman ekonomisi, hem Avro Birliği ülkelerinin hem de ABD'nin iki katı hızla büyümüştür. 2012'de ekonomi Avro bölgesindeki borç krizi için bölgede alınan sıkı tasarruf tedbir kararlarının daralttığı talepten etkilenerek yalnız % 0,6 oranında büyümüştür. 2013'te de % 0,3, 2014, 2015 ve 2016 yıllarında sırasıyla %1,6,%1,7 ve % 1,8 büyüme göstermiştir. Ekonomi 2017 yılında % 2,5 oranında büyümüştür.

Diğer Avrupa ülkelerinde olduğu gibi Almanya'da da petrol fiyatlarının düşüşü ile 2014 yılında enflasyon düşüş göstermiştir. 2013 yılında % 1,5 olan enflasyon değeri 2014 yılında % 0,9'a düşmüştür. 2015 yılında % 0,1, 2016 yılında % 0,4 ve 2017'de % 1,7 olan enflasyonun yükseliş trendi 2018 yılında da devam etmiş ve % 1,9 oranında gerçekleşmiştir. (Ticaret Bakanlığı, 2019)

2.3 Sektörler

2.3.1 Tarım ve Hayvancılık

Tarım, ormancılık ve balıkçılık ülke GSYİH'sinin sadece %06'lık kısmını oluştursa da sosyal yapılanma açısından önem arz etmektedir. Ülke gıdada % 70 oranında kendine yeterlidir.

Tarımsal yapılanma açısından doğu ve batı ayrımı olmak üzere ciddi farklılıklar bulunmakta; Batı Almanya'da aileler tarafından işletilen çiftlikler hakim durumdayken, Doğu Almanya'da eski sosyalist kooperatiflerin devamı niteliğindeki büyük tarım işletmeleri ön plana çıkmaktadır.

Tarım politikalarının AB'nin Ortak Tarım Politikası (OTP) çerçevesinde şekillendiği sistemde, tarımsal ürünlerin sağlık sebepleri hariç olmak üzere AB içinde serbest dolaşımının sağlanması ve iç piyasanın da dünya fiyatlarındaki dalgalanmalardan korunarak istikrarın sağlanması temel ilkedir.

2.3.2 Sanayi

2017 yılında sanayi sektörü, Almanya GSYİH'sinin % 30,6'lık kısmını oluşturan sanayi sektörü; GSYİH içindeki payı hizmetler sektörü karşısında giderek küçülmekte olsa da hala ekonominin belkemiğidir.

Dünyanın üçüncü en büyük ekonomisi olan Almanya'da neredeyse tüm sanayi mallarının üretimi yapılmakla beraber ülkenin sanayideki gücü ağırlıklı olarak taşıtlar, sermaye malları, kimyasallar ve beyaz eşya sektörlerinden gelmektedir. Sanayinin itici güçlerinden biri olan otomotiv sektörü, Alman ekonomisi içinde önem arz etmektedir. (Ticaret Bakanlığı, 2019)

2.3.3 Madencilik

Almanya dünyanın en büyük kömür üreticisidir. Ülkede 2,5 milyar ton taş kömürü (teknik olarak ulaşılabilir miktar- toplam 82,961 milyar ton) ve 40,4 milyar ton linyit rezervi bulunmaktadır. Bunun dışında önemli enerji kaynağı bulunmamaktadır. Uluslararası Enerji Ajansı'na (IEA) verilerine göre 2016 yılı toplam kömür üretimi 176 milyon tondur. İthalatı ise 53 milyon tondur. Kömür Almanya'nın elektrik üretiminde önemli bir yere sahiptir. Almanya'daki enerji santralleri artan yenilenebilir enerji kaynaklarındaki dalgalanmaları destekleyebilmek için modifiye edilmektedir. Ülkede üretilen diğer başlıca mineraller arasında potasyum ile az miktarda üretilen nadir minerallerden uranyum, kobalt, bizmut ve antimuan ön plana çıkmaktadır; ancak genel olarak ülkenin metalik mineral kaynakları çok kısıtlıdır. (Ticaret Bakanlığı, 2019)

2.3.4 İnşaat

Alman ekonomisinde önemli bir yere sahip olan inşaat sektörü, 2017 yılında %5 büyüyerek 112,2 Milyar \$ gelir sağlamıştır. Bu büyümede en çok pay, %5 büyüme oranı ile konut inşaatlarına aittir. İnşaat sektöründeki hızlı büyüme trendinin 2020'ye kadar sürmesi beklenmektedir.

2.3.5 Turizm

Daha çok Avrupalı(Hollandalı) turistler tarafından ziyaret edilen Almanya, BM Dünya Turizm Örgütü'nün 2017 Raporuna göre 2016 yılında 36 milyon turist tarafından ziyaret edilmiş ve turistlerden 37 Milyon \$ gelir elde etmiştir. Ülke Seyahat ve Turizm Rekabetçilik endeksine göre ise dünyada 3. sırada yer almaktadır.

Batı'da Bavyera, Baden-Württemberg ve Ren Vadisi, Doğu'da Berlin, Dresden, Thüringen ve Harz Dağları ülkenin en önemli turizm bölgeleridir.

Cebit (Dünya'nın en önemli bilgi teknolojileri (IT) fuarı)'na ev sahipliği yapan Hannover ve Frankfurt, hem ticaret fuarları hem de diğer iş hayatı faaliyetleri ile küresel iş dünyası için cazibe merkezi konumundadır.

Turizmin GSYİH'ye katkısı %3,9 olup, bu sektörde çalışan işgücü 3 milyon kişi olarak kayıtlara geçmiştir. (toplam işgücünün %7'si)

2.3.6 Ulaştırma ve Telekomünikasyon

Avrupa'nın tam merkezinde olmasının da etkisiyle Almanya, ileri seviyedeki enerji ve haberleşme ağı ile yoğun ve geniş çaplı ulaşım alt yapısı ile Avrupa'da lojistik alanında birinci sıradadır.

2016 yılında yol ağı (yerel ulaşım harici yollar) 230.082km, suyollarının uzunluğu 7.675km, demiryolu uzunluğu (işletilen hatların uzunluğu) 37.775km'dir. Almanya'da yük taşımacılığı karayolu ile sağlanmakta olup, 2016 yılında karayolları ile 4,6 milyar ton yük taşınırken, iç sularda 113,6 milyon ton, demiryolları ile 375 milyon ton taşınmıştır. (Ticaret Bakanlığı, 2019)

2.3.7 Enerji

Fosil yakıt kaynaklarının yetersizliğinden dolayı dışa bağımlı olan Almanya, kullandığı enerjinin %60'ını ithal etmektedir. Enerji üreten kuruluşlar ağırlıkla özel sektör kuruluşlarıdır.

2017 yılında toplam elektrik üretiminin yaklaşık % 37'si kömürden (taşkömürü % 14,4, linyit % 22,6) elde edilmiştir. Yenilenebilir enerji % 33,1, doğal gaz % 13,1, nükleer enerji % 11,6, mineral yağlar % 0,9 ve diğer kaynaklar % 4,3 pay almaktadır.

Sayısı 17 olan nükleer santrallerinin 9'a düşmesiyle elektrik sektöründeki kömür kullanımı artmıştır. Buradan doğan elektrik arzındaki açık, linyit kömür kullanan elektrik santrallerinin inşa edilmesiyle doldurulmaktadır. Ülkenin tekrar kömüre yönelmesi Kyoto Protokolü gereği karbondioksit salınımını azaltma taahhütlerini sarsmaktadır.

Yeşil enerjiye geçişin temeli, "Birlik'90/Yeşiller" partisinin iktidar ortağı olduğu 1998-2005 yılları arasında gerçekleştirilen yasal düzenlemelere dayanan Almanya, AB ülkeleri arasında yenilenebilir enerji alanında 1. Sıradadır. Almanya, yenilenebilir enerji yatırımları için her yıl yaklaşık olarak 2 milyar Avro yatırım yapmakta ve 2050 yılına kadar enerji ihtiyacının % 80'ini bu yoldan elde etmeyi hedeflemektedir.

2.3.8 Bankacılık

Bankacılık sektörünü özel ticari bankalar, yardımcı bankalar ve kamu bankaları (Eyalet Bankaları ve tasarruf bankaları) olmak üzere üç grup oluşturmaktadır. Eyalet Bankaları tarafından denetlenmekte olan tasarruf bankaları, kamu bankaları içinde bölgesel olarak örgütlenmiş bankalardır. Kamu bankaları ve yardımcı bankalar KOBİ'lere sağlanan finansman da dahil olmak üzere perakende bankacılık piyasasında hakim durumdadır.

Deutsche Bank, Commerzbank ve HypoVereinsbank ülkenin en etkili ticari bankalarıdır. Alman ekonomisinin karakteristik bir özelliği olan uzun dönemli banka kredilerinin şirket finansmanında geleneksel olarak en fazla kullanılan yöntem olması, Alman sanayisinin yapısından kaynaklanmaktadır. Doğrudan sermaye piyasası finansmanına ulaşmakta güçlük çekmekte olan orta ölçekli işletmeler ekonominin belkemiğini oluşturmaktadır.

3. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

3.1. Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Almanya, 2017 yılında 34,7 milyar Dolar ile doğrudan yabancı yatırım çeken ülkeler arasında 13. sırada olup, 2017 yılında 931,3 milyar Dolarlık toplam yabancı sermaye stoğu ile dünyada 9. sırada bulunmaktadır. (UNCTAD)

Almanya, doğrudan yabancı yatırımların (DYY) GSMH'ya oranı açısından çoğu kendisinden daha küçük ekonomiler olmak üzere diğer ülkelerden daha düşük bir orana sahipse de, DYY için dünyadaki en cazip ülkelerden biridir. 1990'lardaki yoğun DYY girişleri o dönemin genel küresel ve Avrupa ölçeğindeki DYY hareketlerinin özelliğini yansıtmaktadır. DYY hareketlerinde 2000'lerin başında yaşanan düşüşten sonra yatırım hareketleri 2003'ten itibaren artmaya başlamışsa da, DYY girişleri dünya ortalaması kadar artmamış ve toplam DYY stoku GSMH'nın çeyreği düzeylerinde kalmıştır. Ülkenin dış yönlü yatırım akışı tarihsel olarak her zaman iç yönlü yatırımları aştığından, dış yönlü yatırım stoku iç yönlü yatırımlar stokundan çok daha büyüktür.

3.2 Ülkede İş Kurma Mevzuatı

Almanya'da 7 değişik formda iş kurulması mümkündür:

- Şahıs şirketi (Einzelkaufmann),
- Şube (Zweigniederlassung),
- Limited Şirket: GmbH (Gesellschaft mit beschränkter Haftung),
- Adi Ortaklık: oHG (offene Handelsgesellschaft),
- Komandit Ortaklık: KG (Kommanditgesellschaft),
- GmbH & Co. KG
- Anonim Şirket: AG (Aktiengesellschaft)

Şube, GmbH, GmbH & Co. KG ve AG için sınırlı sorumluluk esastır. OHG'de ortaklar sınırsız sorumlu iken KG'de hem sınırlı hem de sınırsız sorumluluk söz konusudur. Ayrıca, GmbH ve GmbH & Co. KG kurulması için 25.000 Euro, AG kurulması için 50.000 Euro sermaye konulması gerekmektedir.

3.3 Ülkede İş Kurma Aşamaları

Almanya'da Şirket Kurmanın Aşamaları:

1. Konuyla ilgili danışman/mali müşavir/(yasal konular için) avukatlık hizmeti veren yetkili kişi kuruluşlarla temasa geçilmesi,
2. Gerekli Birlik/Dernek, temsil yetkisi ve diğer belgelerin hazırlanması,
3. Kurulacak firma adının kabul edilebilir olup olmadığının noter veya yerel Sanayi ve Ticaret Odası'ndan teyidi,
4. Noter işlemleri,
5. Öngörülen sermayenin banka hesabına yatırılması,
6. İlgili yerel mahkemede (Amtsgericht) Ticaret Siciline kayıt,
7. Yerel Ticaret Dairesine (Gewerbeamt), firma kurma ve Kayıt Sertifikası (Gewerbeanmeldeschein) alımı için başvuru yapılması, (Gıda, ilaç, imalat, finans ve taşımacılık gibi sektörler için özel lisanslar gerekmektedir.)

8. Belediye Ticaret Vergi Dairesi (Gewerbsteueramt) ve yerel vergi dairesine (Finanzamt) kayıt,
9. Firma merkezinin bulunduğu yerdeki Ticaret Odası'na kayıt.

4. DIŞ TİCARET

4.1 Genel Görünüm

Almanya, 2018 yılı itibariyle dünya ithalat ve ihracat sıralamasında 3. Sıradadır.

Almanya'nın Dış Ticareti (Milyar \$)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
İhracat	1.451	1.498	1.329	1.341	1.450	1.557
İthalat	1.187	1.215	1.058	1.061	1.174	1.287
Hacim	2.638	2.713	2.387	2.402	2.624	2.844
Denge	264	283	271	280	276	270

<https://www.ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/avrupa/almanya/ulke-profilii/dis-ticaret>

4.2 İhracat

Almanya, 2018 yılında 1,56 trilyon Dolarlık ihracatla dünyada 3. Sırada bulunmaktadır. Ülkenin ihracat yaptığı başlıca ülkeler: ABD (%6,1), Fransa (%8,6), Çin (%8), Hollanda (%6,4) ve Birleşik Krallık (%6,2) olup, ülkenin ihracatında Türkiye %1,5 pay ile 15. sırada yer almaktadır. (ITC-Trade Map) 2017 itibariyle de dördü GTİPler bazında 176 kalem ürünün ihracatında dünya birincisidir. Almanya'da ihracatın yarısından fazlasını sermaye malları oluşturmakta; en önemli ihraç kalemlerini motorlu taşıtlar ve bunların parçaları, makineler, elektrikli makineler ve parçaları ile ilaçlar oluşturmaktadır. Dünya Bankası 2018 verilerine göre yüksek teknoloji ihracatı 2017 yılında 167,8 milyar Dolar olan Almanya, bu değerle dünyada 2. sıradadır.

Almanya İstatistik Kurumu 2018 verilerine göre 2018'de Almanya'nın en çok ihracat/ithalat yapan eyaletleri sırasıyla; 202,9 milyar Avro ihracat ve 177,4 milyar Avro ithalatla Baden-Württemberg, 196,1 milyar Avro ihracat ve 241,7 milyar Avro ithalatla Kuzey Ren Vestfalya, 190,6 milyar Avro ihracat ve 186 milyar Avro ithalat rakamı ile Bavyera'dır.

Almanya'nın İhracatında Başlıca Ülkeler (1 000 \$)

ÜLKELER	2016	2017	2018	2017-2018 Değişim %	2018 Pay %
Dünya	1.340.752.046	1.450.214.838	1.557.176.334	7,4	100,0
ABD	118.604.735	126.359.983	134.024.576	6,1	8,6
Fransa	110.670.666	118.774.519	124.413.905	4,7	8,0
Çin	85.350.436	97.773.609	109.921.558	12,4	7,1
Hollanda	86.835.884	91.278.271	99.783.805	9,3	6,4
Birleşik Krallık	94.075.871	94.818.746	96.762.601	2,1	6,2
İtalya	67.282.567	73.867.056	82.585.186	11,8	5,3
Avusturya	65.391.038	70.232.618	75.159.415	7,0	4,8
Polonya	58.851.884	67.140.427	74.722.756	11,3	4,8
İsviçre	55.337.647	62.526.524	64.343.900	2,9	4,1
İspanya	44.521.885	48.614.556	52.390.445	7,8	3,4
Belçika	45.770.876	49.864.934	52.334.881	5,0	3,4
Çek Cum.	42.718.737	46.687.748	51.799.130	10,9	3,3
İsveç	27.937.425	30.063.394	31.070.285	3,3	2,0
Macaristan	25.423.723	28.150.553	30.973.082	10,0	2,0
Rusya Federasyonu	23.575.767	30.041.151	30.617.335	1,9	2,0
Japonya	20.690.888	22.135.630	24.130.915	9,0	1,5
Danimarka	20.374.370	20.775.402	23.653.629	13,9	1,5
Türkiye	24.886.055	24.414.942	22.743.717	-6,8	1,5

<https://www.ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/avrupa/almanya/ulke-profilii/dis-ticaret>

Almanya'nın İhracatında Başlıca Ürünler (1000 \$)

GTİP NO	GTİP TANIMI	2016	2017	2018	2017-2018 Değişim %	2018 Pay %
	Genel Toplam	1.340.752.046	1.450.214.838	1.557.176.334	7,4	100
8703	Otomobil, steysin vagonlar, yanış arabaları	151.920.841	157.402.915	154.714.044	-1,7	9,9
8708	Kara taşıtları için aksam, parçaları	56.380.083	62.520.708	67.119.862	7,4	4,3
3004	Tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	48.602.880	52.737.737	55.712.933	5,6	3,6
8802	Diğer hava taşıtları, uzay araçları	35.128.048	30.795.104	30.157.724	-2,1	1,9
3002	İnsan ve hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	22.819.695	24.851.554	29.024.657	16,8	1,9
8479	Kendine özgü fonksiyonlu makine ve cihazlar	13.527.793	16.083.897	17.975.802	11,8	1,2
8542	Elektronik entegre devreler	12.223.533	15.061.163	16.710.387	11,0	1,1
8471	Otomatik bilgi işlem makinaleri, üniteleri	12.165.208	14.921.185	15.552.952	4,2	1,0
9018	Tıp, cerrahi, dişçilik, veterinerlik alet ve cihazları	13.061.076	14.088.131	15.479.982	9,9	1,0
8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı	12.424.289	13.991.117	15.441.838	10,4	1,0
8481	Muslukçu, borucu eşyası- basınç düşürücü, termostatik valf dahil	11.248.100	12.789.413	14.319.455	12,0	0,9
8409	İçten yanmalı, pistonlu motorların aksam-parçaları	12.988.824	13.652.755	14.041.432	2,8	0,9
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	10.964.099	12.335.768	13.880.592	12,5	0,9

<https://www.ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/avrupa/almanya/ulke-profilii/dis-ticaret>

4.3 İthalat

2018 yılında 1,29 trilyon Dolarlık ithalatla dünya ithalatında da 3. sırada olan ülkenin ithalat yaptığı başlıca ülkeler: Çin (%9,7), Hollanda (%8,2), Fransa (%6), ABD (%5,9) ve İtalya'dır (%5,5). Ülkenin ithalatında Türkiye'nin payı %1,5 olup, 16. sırada bulunmaktadır. (ITC-Trade Map)

İthalatında önemli başlıca mal gruplarını petrol, petrol yağları, ulaşım araçları ve bunların parçaları ile ilaçlar oluşturmaktadır. Almanya, Trademap 2018 verilerine göre 2017 yılında itibariyle dördüncü GTİPler bazında 108 kalem ürünün ithalatında dünya birincisidir.

Almanya, 2018 yılında 270 Milyar \$ ile sürekli dış ticaret fazlası veren ülkeler sıralamasında Çin'in ardından 2. sırada yer almaktadır.

GTİP NO	GTİP TANIMI	2016	2017	2018	2017-2018 Değişim %	2018 Pay %
	Genel Toplam	1.060.672.017	1.173.627.519	1.287.199.098	9,7	100
8703	Otomobil, steysin vagonlar, yarış arabaları	51.274.590	58.486.899	61.544.546	5,2	4,8
2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	28.718.517	36.216.995	45.053.907	24,4	3,5
8708	Kara taşıtları için aksam, parçaları	37.533.562	41.809.308	43.820.604	4,8	3,4
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	23.265.665	28.233.531	33.790.654	19,7	2,6
3004	Tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	25.977.780	26.003.096	28.575.888	9,9	2,2
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	16.922.099	20.294.610	25.626.911	26,3	2,0
8471	Otomatik bilgi işlem makineleri, üniteleri	20.754.038	22.914.203	24.629.267	7,5	1,9
8517	Telli telefon-telgraf için elektrikli cihazlar	21.261.326	22.368.007	24.096.196	7,7	1,9
3002	İnsan ve hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. ürünler	18.534.460	22.987.008	24.071.998	4,7	1,9
8542	Elektronik entegre devreler	13.629.321	17.277.691	19.474.734	12,7	1,5
2933	Sadece azotlu heterosiklik bileşikler	8.728.251	9.247.742	15.776.745	70,6	1,2
8411	Turbojetler, turbo-propeller, diğer gaz türbinleri	9.715.034	10.347.736	12.195.983	17,9	0,9
8544	İzole edilmiş tel, kablo; diğer izole edilmiş elektrik iletkenleri; fiber optik kablolar	9.543.891	10.693.045	11.519.898	7,7	0,9

<https://www.ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/avrupa/almanya/ulke-profil/dis-ticaret>

Almanya'nın İthalatında Başlıca Ülkeler (1 000 \$)

ÜLKELER	2016	2017	2018	2017-2018 Değişim %	2018 Pay %
Dünya	1.060.672.017	1.173.627.519	1.287.199.098	9,7	100,0
Çin	105.289.753	115.179.029	125.241.438	8,7	9,7
Hollanda	92.488.678	95.302.834	105.114.435	10,3	8,2
Fransa	72.918.636	72.968.530	76.963.137	5,5	6,0
ABD	65.815.687	71.072.339	76.264.783	7,3	5,9
İtalya	57.298.505	63.059.409	71.145.824	12,8	5,5
Polonya	51.481.976	57.585.809	65.116.324	13,1	5,1
Çek Cum.	46.918.963	52.114.119	56.310.103	8,1	4,4
İsviçre	49.643.686	52.602.689	54.784.475	4,1	4,3
Belçika	41.913.142	45.021.323	53.521.122	18,9	4,2
Avusturya	42.502.366	45.907.954	49.605.887	8,1	3,9
Birleşik Krallık	39.420.807	41.366.451	43.333.123	4,8	3,4
İspanya	30.726.192	35.722.837	38.404.299	7,5	3,0
Macaristan	27.623.696	29.616.191	32.624.441	10,2	2,5
Rusya Federasyonu	29.453.086	25.548.651	29.978.416	17,3	2,3
Japonya	25.366.077	27.033.836	28.044.931	3,7	2,2
Türkiye	17.004.577	18.284.322	19.326.582	5,7	1,5

<https://www.ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/avrupa/almanya/ulke-profilii/dis-ticaret>

5. TÜRKİYE İLE TİCARET

Yıl	İhracat	İhracat Değişim %	Genel İhracata Oranı %	İthalat	İthalat Değişim %	Genel İthalata Oranı %	Hacim	Denge
2005	9.455.050	8,1	12,87	13.633.888	8,9	11,68	23.088.938	-4.178.838
2006	9.686.235	2,4	11,32	14.768.220	8,3	10,58	24.454.455	-5.081.985
2007	11.993.232	23,8	11,18	17.539.955	18,8	10,31	29.533.187	-5.546.723
2008	12.951.755	8,0	9,81	18.687.197	6,5	9,25	31.638.952	-5.735.443
2009	9.783.225	-24,5	9,58	14.096.963	-24,6	10,00	23.880.188	-4.313.738
2010	11.479.066	17,3	10,08	17.549.112	24,5	9,46	29.028.178	-6.070.047
2011	13.950.825	21,5	10,34	22.985.567	31,0	9,54	36.936.392	-9.034.741
2012	13.123.905	-5,9	8,61	21.400.614	-6,9	9,05	34.524.518	-8.276.709
2013	13.696.842	4,4	9,02	24.182.422	13,0	9,61	37.879.264	-10.485.579
2014	15.147.423	10,6	9,61	22.369.476	-7,5	9,24	37.516.900	-7.222.053
2015	13.418.068	-11,4	9,33	21.351.984	-4,5	10,30	34.770.052	-7.933.916
2016	13.998.653	4,3	9,82	21.474.989	0,6	10,81	35.472.442	-7.475.136
2017	15.118.910	8,0	9,63	21.301.869	-0,8	9,11	36.420.779	-6.182.959
2018	16.137.388	6,7	9,61	20.407.294	-4,2	9,15	36.544.683	-4.269.906
2018 / (1-6)	8.223.049	13,9	10,01	11.180.729	17,7	9,09	19.403.779	-2.957.680
2019 / (1-6)	7.693.579	-6,4	9,19	8.427.515	-24,6	8,55	16.121.095	-733.936

<https://www.ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/avrupa/almanya/ulke-profilii/turkiye-ile-ticaret>

TradeMap 2018 verilerine göre Almanya, bir önceki yıl gibi, 2018 yılında da Türkiye'nin ihracatında birinci, ithalatında ise Rusya Federasyonu ve Çin'in ardından üçüncü sırada yer almıştır. Ülkemizin yabancı ülkelerle olan ikili ekonomik ve ticari ilişkileri dikkate alındığında, Almanya'nın en önemli pazarı olduğu görülmektedir.

5.1 Türkiye'den İhracat

Türkiye'nin Almanya'ya İhracatında Başlıca Ürünler (1000 \$)

GTİP NO	GTİP TANIMI	2016	2017	2018	2017-2018 Değişim %	2018 Pay %
	Genel Toplam	13.998.653	15.118.910	16.142.648	6,8	100,00
8703	Otomobil, steysin vagonlar, yarış arabaları	964.161	1.149.870	1.056.317	-8,1	6,5
8708	Kara taşıtları için aksam, parçaları	792.348	868.231	961.094	10,7	6,0
8409	İçten yanmalı, pistonlu motorların aksam-parçaları	988.921	1.023.392	949.113	-7,3	5,9
6109	Tişört, fanila, diğer iç giyim eşyası (örme)	713.732	687.309	647.198	-5,8	4,0
6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. Eşya (örme)	373.467	456.513	458.980	0,6	2,8
6204	Kadın/kız çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	355.584	371.239	378.032	1,8	2,3
8701	Traktörler	86.081	124.686	371.096	197,6	2,3
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	352.602	317.014	360.246	13,6	2,2
8702	Toplu halde yolcu taşımağa mahsus motorlu taşıtlar	307.727	342.208	328.879	-3,9	2,0
7113	Kıymetli metaller ve kaplamalarından mücevherci eşyası	111.445	168.938	299.364	77,2	1,9
6302	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet, mutfak bezleri	309.874	301.458	295.296	-2,0	1,8
8528	Televizyon alıcıları, video monitörleri ve projektörler	375.687	415.131	282.260	-32,0	1,7

<https://www.ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/avrupa/almanya/ulke-profilii/turkiye-ile-ticaret>

Ticaret Bakanlığı 2018 verilerine göre 2018 yılında ülkeye ihracatımız bir önceki yıla göre %6,8 artışla 16,1 milyar Dolar olarak gerçekleşmiştir. Ülkenin toplam ihracatımızdaki payı 2018 yılında %9,6 olup, 1. sırada yer almaktadır. Almanya'ya ihracatımız % 90 oranında sanayi mamullerinden, yaklaşık %10 oranında tarım ve gıda ürünlerinden oluşmaktadır.

5.2 Türkiye'nin İthalatı

GTİP NO	GTİP TANIMI	2016	2017	2018	2017-2018 Değişim %	2018 Pay %
	Genel Toplam	21.474.989	21.301.869	20.407.148	-4,2	100,00
8703	Otomobil, steysin vagonlar, yarış arabaları	3.423.296	2.961.078	2.047.182	-30,9	10,0
8708	Kara taşıtları için aksam, parçaları	1.084.386	1.228.469	1.306.213	6,3	6,4
7108	Altın (ham, yarı işlenmiş, pudra halinde)	292.921	393.306	663.920	68,8	3,3
8408	Dizel, yan dizel motorlar (hava basıncı ile ateşlenen, pistonlu)	299.039	361.301	529.895	46,7	2,6
3004	Tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	486.135	496.439	508.465	2,4	2,5
7326	Demir/çelikten diğer eşya	148.276	155.979	385.342	147,0	1,9
8409	İçten yanmalı, pistonlu motorların aksam-parçaları	324.281	326.337	308.158	-5,6	1,5
3002	İnsan ve hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. ürünler	262.343	226.012	267.848	18,5	1,3
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	260.402	371.762	240.944	-35,2	1,2
7204	Demir/çelik döküntü ve hurdaları, bunların külçeleri	72.536	166.106	238.252	43,4	1,2
3907	Poliasetaller, diğer polieterler, epoksit-alkid reçineler vb. (ilk şekilde)	203.439	222.777	223.000	0,1	1,1
8479	Kendine özgü fonksiyonlu makine ve cihazlar	270.583	303.620	217.747	-28,3	1,1
8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı	166.315	190.843	189.494	-4,3	0,9

<https://www.ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/avrupa/almanya/ulke-profil/turkiye-ile-ticaret>

Ülkemizin Almanya'dan 2018 yılı ithalatı ise, bir önceki yıla göre %4,2 azalarak 20,4 milyar Dolar olarak gerçekleşmiştir. Ülkenin toplam ithalatımızdaki payı 2018 yılında %9,2 olup, 3. sırada yer almaktadır. Ülkeden ithalatımız 2019 yılının ilk çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine göre %22,8 oranında azalarak 4,3 milyar Dolar olmuştur.

5.3 Türkiye-Almanya Yatırım İlişkileri

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası 2018 verilerine göre Türkiye'nin yurtdışına gerçekleştirdiği 4 milyar Dolar değerindeki toplam yurtdışı doğrudan yatırımda, Almanya 155 milyon Dolar ve %3,9 pay ile 3. sırada bulunmaktadır. 2018 yılında yurtdışından Türkiye'ye gelen 6 milyar Dolar değerindeki toplam doğrudan yatırımda ise, Almanya 349 milyon Dolar ve %5,81 pay ile 6. sırada yer almaktadır.

Alman menşeli firmalara bakıldığında hizmetler ve imalat sanayinin yatırımda en fazla tercih edilen sektörler olduğu görülmektedir. Hizmet sektöründe ise Alman yatırımcıların ticaret, turizm, haberleşme, bankacılık ve yatırım finansmanı gibi alt sektörlerde yoğunlaştıkları görülmektedir. Öte yandan, 1960'lı yıllarda Türkiye'den Almanya'ya "misafir işçi" olarak giden Türk vatandaşları da 1980'li yıllardan itibaren girişimciliğe yönelerek kendi işlerini kurmuşlardır. Türkiye Avrupa Eğitim ve Bilimsel Araştırmalar Vakfı (TAVAK) tarafından 2016 yılı için yapılan araştırmaya göre, Almanya'da 77 bin 200 Türkiye kökenli girişimci bulunmakta olup, bu işverenler Almanya ekonomisi için yadsınamayacak bir gelir ve istihdam sağlamaktadırlar. Almanya'da yaşayan Türklerin yıllık gelirlerinin yaklaşık 18,4 milyar Euro olduğu bilinmektedir.

5.4 İki Ülke Arasındaki Anlaşma ve Protokoller

İki ülke arasında imzalanan anlaşmalar,

ANLAŞMA ADI	İMZA TARİHİ
Ticaret ve Ödeme Anlaşması	16.2.1952
Yatırımların Teşviki ve Korunması Anlaşması	20.6.1962
Teknik İşbirliği Anlaşması	16.6.1970
KEK II. Dönem Toplantısı	12/13.12.1984
Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması	16.4.1985
Çevre Korunması Alanında İşbirliği Anlaşması	5.10.1992
İşbirliği Konseyi XI. Dönem Toplantısı, Ortak Protokolü	11.3.2005

Ticaret Bakanlığı

6. TARİFELER VE VERGİLER

6.1 Genel olarak Gümrük Vergileri

Almanya, bir AB ülkesi olarak diğer ülkeler gibi Ortak Ticaret Politikası'nın temel ilkelerini teşkil eden Ortak Gümrük Tarifesi'ni (OCT) uygulamaktadır. 1 Ocak 1996'da Gümrük Birliği'nin yürürlüğe konmasıyla Türkiye ve AB ülkeleri arasında sanayi ürünleri ticaretinde gümrük vergileri sıfırlanmış ve Türkiye üçüncü ülkelere karşı Ortak Gümrük Tarifesi uygulamaya başlamıştır. Ayrıca bazı istisnalar dışında AB'ye ithal edilen Türkiye kaynaklı tarım ürünlerinde gümrük vergileri tamamen kaldırılmış bulunmaktadır. Yürürlükteki gümrük vergilerine http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=en adresi üzerinden ulaşılabilir.

6.2 KDV ve Diğer Vergiler

Mal veya hizmet sağlayan Alman firmaları veya ithalatçıları KDV mükellefi olup, standart KDV oranı %19; temel gıda ürünleri, kitap, gazete gibi kültürel yayınlar, yerel toplu taşıma ve otel konaklamaları gibi ürünlerde %7'dir. Bankacılık ve sağlık ile toplum hizmetleri vergiden muaftır.

6.3 Ürün Standartları ile İlgili Uygulamalar

Almanya, standartlar konusunda Avrupa'nın en önde gelen ülkesidir.

AB kuralları gereğince bazı sanayi ürünlerinin Almanya'ya (veya herhangi bir AB ülkesine) ihraç edilebilmesi için, üzerinde CE İşareti bulunması zorunludur. Bu işareti taşıması gerektiği halde taşımayan bir ürünün AB üyesi ülkelere ihracatı mümkün değildir. Ürünlerin, CE işaretli olarak piyasaya sunulmasından üretici sorumludur. Ancak, eğer üretici ya da üreticinin yetkili temsilcisi Avrupa Birliği içinde değilse, bu sorumluluğu ithalatçı yerine getirmek zorundadır. Bir başka deyişle, ithalatçı ithal ettiği ürünlerin AB normlarına uygun olduğunu garanti etmek zorundadır.

Diğer yandan Alman firmaları, yasal bir zorunluluk bulunmamasına karşın, Almanya'da verilen ilave bir takım performans veya kalite işaretleri talep edebilirler. Bunlardan özellikle, mekanik ürünler için GS (Geprüfte Sicherheit) işareti ve elektrikli ürünler için VDE (Verband Deutscher Elektrotechniker) işareti önem taşımaktadır. Bu işaretlerin kullanımı yalnızca belli durumlarda zorunlu olup, genelde yasal bir zorunluluk yoktur.

Ayrıca CE İşaretleme gibi, tüm AB Ülkelerinde yürürlükte bulunan RoHS (Restriction of Hazardous Substances-Bazı Zararlı Maddelerin Kullanımının Sınırlandırılması) Direktifi, elektrikli ve elektronik cihaz ve ekipmanın üretiminde zararlı maddelerin kullanımını sınırlamaktadır. Elektrikli ve elektronik cihaz ve ekipmanın üretiminde belirlenen miktarların üzerinde zararlı maddelerin kullanılması yasaklanmaktadır. Sınırlamalar, AB gümrük bölgesine yapılacak ithalatları da kapsamaktadır. Belirlenen sınırlarının üzerinde zararlı madde içeren elektrikli ve elektronik cihaz ve ekipmanın AB ülkelerine ithalatı yasaktır. Söz konusu zararlı maddeler şunlardır: Kurşun, cıva, kadmiyum, krom IV (Cr6+), PBB (çoklu-bromlu bifenil) ve PBDE (çoklu-bromlu difenil eter).

AB genelinde gıdalarla ilgili genel prensiplerin ve temel düzenlemelerin çerçevesini belirleyen Gıda Yasası uygulanmaktadır. Almanya'ya gıda ürünleri ihraç etmek isteyen ihracatçıların, etiketleme ve ürünün gerek Alman gerekse AB düzenlemelerine uygunluğunun belirlenmesi açısından, bu ülkedeki bir gıda laboratuvarına başvurmaları yararlı olabilecektir. 2002 yılı içerisinde yürürlüğe giren bu düzenlemeyle, aynı zamanda, AB Gıda Güvenliği Otoritesi kurulmuş ve gıda güvenliği konusundaki uygulanması zorunlu prosedürler belirlenmiştir. Düzenleme genel olarak Genel Gıda Yasası olarak bilinmekte olup, gıdaların izlenebilirliği konusunda da düzenlemeleri içermektedir (Madde 18). Herhangi AB ülkesinde serbest dolaşıma giren bir gıda ürününün herhangi başka bir teste tabi tutulmadan Almanya'ya ithalatı ve iç pazarda satışı mümkün olmaktadır. (Ticaret Bakanlığı, 2019)

7. İŞ İNSANLARININ PAZARDA DİKKAT ETMESİ GEREKEN HUSUSLAR

7.1 İş Kültürü

Alman iş kültürü, az esnekliğe sahip sıkı kurallardan oluşan bir kültürdür. Dakiklik ve yapılan işlerdeki ciddiyet büyük önem arz eder. Toplantılara iş konusunda hazırlıklı, davranış biçimi ve kıyafet konularında uygun gidilmesi gerekir. Alman iş insanları yeni fikir ve kavramlara pek açık değildir. Spontane gelişen olaylar ve esnek davranış biçimleri yadırganmaktadır. Eleştiri konusundaki hassas yapılarından dolayı dikkatli olmak gereklidir. Özel konularda konuşmaktan hoşlanmazlar. İş toplantıları ve kontratlar ciddi bir şekilde yürütülmektedir. Alman kültüründe karar verme süreci yavaş ilerlemektedir. Görüşmeler için en uygun zaman dilimi öğleden önce 11.00- 13.00 arası olurken, öğleden sonra ise 15.00-17.00 arasındadır. Görüşmeler için erkek veya kadın giyiminde resmiyet geçerlidir.

7.2 Pasaport ve Vize İşlemleri

Almanya diplomatik pasaport (kırmızı), üst düzey memurlar için düzenlenen pasaport (yeşil) ve hizmet pasaportu (gri) hamili Türk vatandaşlarına 90 günü geçmemek kaydıyla vize uygulamamaktadır. Bunun dışında Türkiye'den Almanya'ya seyahatlerde turist pasaportları (lacivert) için vize alma zorunluluğu vardır. Vize Almanya'nın Türkiye'deki Başkonsolosluklarından temin edilebilir. Ayrıca iş gezilerinde davet mektubu talep edilmektedir. (Ticaret Bakanlığı)

7.3 Resmi Tatiller ve Çalışma Saatleri

Mesai günleri resmi kuruluşlarda 8.00-16.00 arası pazartesi-Cuma arası olmak suretiyle 5 gündür. İşletmelerin büyük bölümünde ilki 06.00-14.00 saatleri arası ve ikinci ise 14.00-22.00 saatleri arası

olmak üzere çift vardiyalı sistem uygulanmaktadır. Bazı büyük işletmelerde üç vardiyalı sistem de uygulanmaktadır (22.00-06.00)

8. FAYDALI ADRESLER

T.C. Almanya Ankara Büyükelçiliği

Adres: Atatürk Bulvarı 114 06690 Kavaklıdere - Ankara Telefon: +90 312 4555 100 (santral) Fax: +90 312 4555 100 E-posta: www.tuerkei.diplo.de

Munih Ticaret Ataşeliği

Adres: Generalkonsulat der Republik Türkei Goethe Strasse 10 80336 München / DEUTSCHLAND Telefon: 0049- 89 54344316 Fax: 0049- 89 54344317 E-posta: munih@ekonomi.gov.tr

Berlin Ticaret Ataşeliği

Adres: Türkische Botschaft Handelsabteilung Tiergartenstr. 19-21 10785 BERLIN / DEUTSCHLAND Telefon: 00 49 30 / 278 98 030 Fax: 00 49 30 /278 98 040 E-posta: berlin@ekonomi.gov.tr

Alman - Türk Ticaret ve Sanayi Odası

Adres: Yeniköy Cad. No. 88 TR-34457 Tarabya - İstanbul Telefon: +90 (212) 363 05 00 Faks: +90 (212) 363 05 60 E-posta: info(at)dtr-ihk.de

Almanya Ticaret ve Sanayi Odası (DIHK)

Adres: Deutscher Industrie- und Handelskammertag e. V. Breite Straße 29 / 10178 Berlin Telefon: (61)(3) 9387 3177 Faks: (61)(3) 9387 3188 E-posta: bestellservice@verlag.dihk.de

Almanya Federal Dış İlişkiler Ofisi

Adres: Auswärtiges Amt D-11013 Berlin Telefon: +49-3018-17-2000 Faks: +49-3018-17-3402 Web: <http://www.auswaertiges-amt.de>

Kullanıcıların istedikleri ürün gruplarını aratarak üreticileriyle irtibata geçirmesini sağlayan web sitesi <https://www.wlw.de/>

KAYNAKÇA

1. T.C. Ticaret Bakanlığı: <https://ticaret.gov.tr/>
2. T.C. Dışişleri Bakanlığı: <http://www.mfa.gov.tr/>
3. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK): <http://www.tuik.gov.tr/>
4. ITC - International Trade Center (Uluslararası Ticaret Merkezi): <http://www.intracen.org/>
5. Trademap: www.trademap.org/
6. T.C. Merkez Bankası: <https://www.tcmb.gov.tr/>
7. IMF - International Monetary Fund (Uluslararası Para Fonu): <https://www.imf.org/>